

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU CONSULTĂRI ȘI NEGOCIERI COLECTIVE

PROCESUL - VERBAL nr. 4 al ședinței COMISIEI NAȚIONALE PENTRU CONSULTĂRI ȘI NEGOCIERI COLECTIVE

28 Iunie 2024, ora 13:30

mun. Chișinău, Casa Guvernului, sala de ședințe et. I (str. Bănulescu-Bodoni)

La ședință au participat:

<i>Reprezentanți ai părții guvernamentale:</i>	
Alexei BUZU Președinte al Comisiei	- Ministru al muncii și protecției sociale, coordonator al părții guvernamentale
Petru ROTARU Membru supleant al Comisiei	- Ministrul Finanțelor
Cristina IXARI Membru delegat	- Secretară de stat, Ministerul Finanțelor
Veaceslav ȘIPITCA Membru delegat	- Secretar de stat, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Alexandru GASNAȘ Membru delegat	- Secretar de stat, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Iurie SCRIPNIC Membru delegat	- Secretar de stat, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
<i>Reprezentanți ai părții patronatelor:</i>	
Leonid CERESCU Vicepreședinte al Comisiei	- președinte al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova
Vladislav CAMINSCHI Membru al Comisiei	- Director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova
Igor CRAPIVCA Membru al Comisiei	- Vicepreședinte al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, președinte al Clubului Republican al Oamenilor de Afaceri „TIMPUL”
Alexandru GHETU	- Jurist al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova
Svetlana SLOBOZEANU	- Expertă din domeniul fiscal Confederația Națională a Patronatului din RM
Adrian ȘERVAN Membru supleant al Comisiei	- Reprezentant al Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul TIC (ATIC)
<i>Reprezentanți ai părții sindicatelor:</i>	

Igor ZUBCU Vicepreședinte al Comisiei	- Președinte al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, coordonator al părții sindicatelor
Ghenadie DONOS Membru al Comisiei	- Președinte al Federației Sindicale a Educației și Științei din Republica Moldova
Vasile MĂMĂLIGĂ Membru al Comisiei	- Președinte al Federației Naționale a Sindicatelor din Agricultură și Alimentație „AGROINDSIND”
Mihail LAȘCU Membru supleant al Comisiei	- Președinte al Federației Sindicatelor din Moldova „SINDLEX”
Valeria TRICOLICI Membru supleant al Comisiei	- Președintă a Federației Sindicatelor din Domeniile Cooperăției de Consum, Comerțului și Antreprenoriatului din Moldova „Moldsindcoopcomerț”
Margareta STRESTIAN Membru al Comisiei	- Președinte al Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Chimică și Resurse Energetice din Republica Moldova
Victoria NIȚĂ Membru supleant al Comisiei	- Președintă a Federației Sindicale „Sindenergo” a Lucrătorilor din Energetica Republicii Moldova
Ion Zaporozjan Membru supleant al Comisiei	- Președinte al Federației Sindicale a Feroviarilor
<i>Reprezentanți ai secretariatului Comisiei:</i>	
Igor CILOCI	- Șef adjunct al Direcției politice în domeniul raporturilor de muncă și dialog social, Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Ana SCURTU	- Consultanță principală a Direcției politice în domeniul raporturilor de muncă și dialog social, Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Luca-Darius VACARCIUC	- stagiar, Direcția politice în domeniul raporturilor de muncă și dialog social, Ministerul Muncii și Protecției Sociale
<i>Persoane invitate / raportori:</i>	
Nicolae OLARI	- Șef Direcție, Ministerul Energiei
Corina ALEXA	- Șefă a Direcției generale politice fiscale și vamale, Ministerul Finanțelor
Dumitru VOITIC	- Șef Direcție juridică, Inspectoratul Control Financiar de Stat
Sabina DIDIC	- Șefa Direcției suport control, Inspectoratul de Stat al Muncii
Nelea RUSU	- coordonatoare națională de proiect a Organizației Internaționale a Muncii
Polina FISTICANU	- Șefă a Departamentului protecție social-economică din cadrul Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova
Vlad CANȚÎR	- Președinte al Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice (SINDASP)
Natalia CHIHAI	- Vicepreședintă a Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova

*Comisia își desfășoară activitatea în formă de ședințe publice (a se vedea art.17 alin. (1) din Legea nr.245/2006).

Referitor la ordinea de zi:

Se aprobă ordinea de zi cu **un subiect (inclusiv diverse)** spre examinare (se anexează).

1.	Cu privire la obiectivele politicii bugetar-fiscale și vamale pentru anul 2025 și estimările Cadrului bugetar pe termen mediu 2025-2027
----	---

	https://mf.gov.md/sites/default/files/proiect%20PFV_04.06.2024.pdf
	<i>Raportor: MF</i>
Diverse:	Cu privire la aplicarea prevederilor convențiilor și contractelor colective de muncă (demersul CNSM nr. 03-01/268 din 09.04.2024 – se anexează)
	<i>Raportor: CNSM</i>
	<i>Coraportori: MMPS, MF, Inspectoratul Control Financiar de Stat</i>

Cu privire la desfășurarea sedintei:

Ședința integrală a Comisiei a fost înregistrată și poate fi vizualizată accesând link-ul:
<https://www.privesc.eu/arhiva/106262/Sedinta-Comisiei-nationale-pentru-consultari-si-negocieri-colective-din-28-aprilie-2024>

Referitor la examinarea subiectelor incluse în ordinea de zi și luarea hotărârilor pe marginea acestora:

Subiectul 1. Cu privire la obiectivele politicii bugetar-fiscale și vamale pentru anul 2025 și estimările Cadrului bugetar pe termen mediu 2025-2027

Raportor: Rotaru Petru, ministrul finanțelor

Din informația prezentată dl ministru Petru Rotaru se desprind obiectivele politicii bugetar-fiscale și vamale pentru anul 2025, și anume:

- intervenția în politica fiscală din ce în ce mai rar, astfel încât să fie o literație o dată la 2 ani de zile.
- creșterea a scutirilor personale în mediu cu 10% pentru toate tipurile de scutiri;
- crearea unui nou mecanism care va stimula mediul de afaceri „stock option plan”, și anume posibilitatea de a acorda dividende;
- scutirea de impozite pe venituri obținute în urma procurării hârtiilor de valoare de stat de către persoanele fizice (în contextul lansării platformelor de comercializare a hârtiilor de valoare de stat la data de 31 iulie curent);
- introducerea cheltuielilor de studii pentru persoanele întreținute. Aceste cheltuieli vor fi deductibile în scopuri fiscale de către persoana fizică, nu vor fi incluse în venitul global impozabil al persoanei fizice;
- deducerea în scopuri fiscale a asigurărilor pentru persoanele care au făcut contracte ipotecare, imobiliare;
- uzura accelerată ca un element nou pentru anul 2025;
- introducerea impozitului pe venit pentru instituțiile de învățământ private;
- aplicarea regimului standard de impozit - taxă pe valoare adăugată pentru anumite ateliere curative de producție, de muncă pe lângă spitalele de psihiatrie;
- rețineri pentru deduceri de TVA a mărfurilor distruse ca urmare a situațiilor excepționale;
- îmbunătățirea unei serii de proceduri de administrare fiscală și vamală în vederea apropiierii instituțiilor de administrare fiscală și vamală de contribuabil prin optimizarea proceselor;
- trecerea anumitor raportări trimestriale la semestriale pentru a îmbunătăți modul de administrare fiscală;

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, prin obiecțiile invocate de dna Svetlana Slobozeanu, indică asupra:

- necesității analizării impactului fiscal a prevederile art. 24 alin. (19³) din Codul Fiscal nr. 1163/1997 pentru a vedea dacă este nevoie de norma respectivă sau se va aplica norma de la art. 24 alin. (1) din Codul Fiscal care prevede că se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător;

- faptului că modificările propuse la art. 103 din Codul Fiscal, legate de introducerea în capitalul social a mijloacelor fixe, sunt restrictive și generează eforturi suplimentare în sensul administrării.

Cu referire la avizele de însoțire a mărfii, CNPM solicită documentarea livrărilor regulate pe parcursul unei anumite perioade, care Ministerul Finanțelor o va considera optimă, cu un document care ulterior se finalizează cu emiterea unei facturi fiscale pe toată cantitatea și valoarea acesteia.

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova mai propune excluderea „pământului” din prevederile art. 103 din Codul Fiscal;

În discursul său, reprezentanta CNPM remarcă că „stock option plan” este o procedură complicată, deseori imposibilă de realizare, prin urmare acest mecanism este nefuncțional în Codul fiscal.

Poziția Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova la subiect a fost vociferată de dna Polina Fisticanu, care în discursul său a venit cu următoarele propuneri:

- indexarea cu 10 % a scutirilor la impozitului pe venit a persoanelor fizice;
- revizuirea plafonului veniturilor persoanei întreținute la acordarea scutirilor pentru persoanele întreținute, care constituie 11 280 de lei, este binevenită în sensul majorării;
- examinarea posibilității de reintroducere a scutirilor persoanelor întreținute în cazul în care unul din soți se află în concediu pentru îngrijirea copilului;
- menținerea în varianta actuală a prevederilor art. 24 alin.(15¹) din Codul fiscal, în partea ce ține de deducerea pentru alocațiile financiare în scopul utilizării lor în contractele colective de muncă, deoarece stimulează negocierea contractelor colective de muncă;
- examinarea posibilității de majorare a plafonului de deductibilitate de la 0,15 % la 0,2 %;
- deducerea de la impozitare a cotizațiilor de membru de sindicat achitate de salariați.

În contextul discuțiilor purtate la subiect, dl Alexei Buzu a menționat că avem foarte puține practici pozitive când se face politică socială prin deduceri și scutiri. Politicile sociale și echitatea trebuie obținute prin politică bugetară, programe de susținere. Astfel, în vederea susținerii anumitor categorii de cetățeni, trebuie indicat clar în buget cheltuielile și sursele de venit.

Urmare a discuțiilor la subiect, în temeiul art. 17 alin. (5) din Legea nr.245/2006,

s-a hotărât:

- se ia act de informația prezentată cu privire la obiectivele politicii bugetar-fiscale și vamale pentru anul 2025;
- subiectul se va examina în luna septembrie când va fi puse în discuții bugetele.

Subiectul 2. Diverse: Cu privire la aplicarea prevederilor convențiilor și contractelor colective de muncă

Raportor: Polina Fisticanu, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova.

Dna Polina Fisticanu a relatat că: în procesul de negocieri și implementare a contractelor colective și convențiilor colective, sindicatele sunt sesizate de către salariați din cadrul unor unități bugetare despre interpretarea de către Inspectoratul Control Financiar de Stat în cadrul controalelor efectuate a prevederilor din contractele colective de muncă referitor la acordarea unor facilități salariaților.

Totodată, dna Polina Fisticanu a menționat că potrivit art. 30, art. 31, art. 33 din Codul muncii, contractul colectiv face parte din categoria actelor juridice la nivel de unitate economică. Astfel, în

contractul colectiv de muncă, pot fi negociate prevederi mult mai favorabile angajaților din cadrul unităților și filialelor comparativ cu cele prevăzute la nivel național.

În contextul celor relatate de dna Polina Fisticanu, CNSM solicită să fie asigurată respectarea convențiilor contractelor colective astfel încât să nu fie utilizate în detrimentul salariaților pentru care au fost negociate.

La subiect dl Igor Zubcu a menționat necesitatea declarării de către Comisia Națională pentru Consultări și Negocieri Colective a inadmisibilității ingerinței în activitatea sindicatelor și a patronatelor.

Totodată, dl Igor Zubcu a solicitat:

- includerea în agenda discuțiilor din ședința următoare a CNCNC a subiectului privind ingerința în activitatea sindicatelor din cadrul Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească;

- invitarea administrației și a reprezentanților organizației primare sindicale din această instituție.

La subiect, dl Alexei Buzu a accentuat importanța existenței în sectorul public a disciplinei de management financiar. La negocierea anumitor clauze din contractele colective trebuie să fie calculat impactul financiar. În privința contractelor colective trebuie să tindem spre creșterea productivității, și apărarea drepturilor dar totodată să ținem cont și de alte aspecte legate de realizarea contractelor colective.

Urmare a discuțiilor la subiect, în temeiul art. 17 alin. (5) din Legea nr.245/2006,

s-a hotărât:

- se ia act de informația prezentată de Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova cu privire la aplicarea prevederilor convențiilor și contractelor colective de muncă;

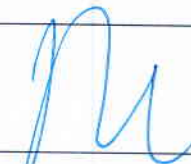

- se ia act de faptul ingerinței în activitatea de asociere a sindicatelor din cadrul Centrului Național de Asistență Medicală Prespitalicească;

- declararea inadmisibilității ingerinței în activitatea sindicatelor și patronatelor;

- invitarea la următoarea ședință CNCNC a administrației și a reprezentanților organizației primare sindicale din această instituție.

Secretariatul CNCNC va asigura procesarea solicitării date.

*Următoarea ședință a Comisiei se va convoca, **la necesitate**, și/sau conform planului de lucru, nu mai rar decât o dată pe lună (conform art.17 alin. (2) din Legea nr.245/2006).

Președinte al Comisiei, ministru al muncii și protecției sociale	 Alexei BUZU
Vicepreședinte al Comisiei, președinte al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova	 Leonid CERESCU
Vicepreședinte al Comisiei, președinte al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova	 Igor ZUBCU
Secretar al ședinței	 Igor CILOCI